

**До питання теорії створення лікарських косметичних засобів:
значення фармацевтичних факторів**

Лукієнко О.В., Губченко Т.Д., Пересадько І.Г.

*Кафедра загальної фармації та безпеки ліків,
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
lukienko25@gmail.com*

Проблема статусної відповідності косметичних засобів аптечної реалізації (які позиціонуються їх виробниками, як лікувальна косметика) продукції, що вітчизняним законодавством визначена як лікарські косметичні засоби, на сьогоднішній день є надзвичайно злободенною. Через жорсткі вимоги чинних законодавчих актів, що нормують різні аспекти засобів лікувальної косметики, офіційно на вітчизняному фармацевтичному ринку такі засоби наразі відсутні. Проте за умов дотримання усіх норм створення, дослідження, виробництва тощо, засоби даної категорії можуть збагатити арсенал лікарських засобів. І тому, принципи створення лікарських косметичних засобів мають відповідати таким щодо лікарських засобів взагалі.

Серед основоположних принципів створення ліків слід відзначити біофармацевтичні засади, зокрема такий фармацевтичний фактор, як вплив допоміжних речовин на біологічну доступність.

Однією з досить поширених допоміжних речовин, що входять до складу косметичних та лікарських засобів, є спирт етиловий, який у концентрації понад 40% виконує роль діючої речовини з певною фармакологічною активністю – антимікробною. Ці протимікробні властивості етанолу також покладено в основу його функціональних властивостей як допоміжної речовини, а саме – у складі таких форм косметичних засобів, як крем, тонік, зубна паста та ін., він може використовуватись як консервант. Крім того, як розчинник спирт етиловий використовується для введення до косметичного засобу речовин у молекулярному або іонному стані, а як пенетрант – поліпшує проникнення активних інгредієнтів крізь епідермальний бар'єр у більш глибокі шари шкіри. Таким чином, властивості спирту етилового обумовлюють підвищення ефективності біологічно активних компонентів, що є вагомим аргументом на користь його використання як допоміжної речовини у складі лікарського косметичного засобу.

Література

1. Положення МОЗ України від 23.05.1996 р. № 3. «Положення про реєстрацію і порядок видачі дозволу на ввезення та використання зарубіжних і вітчизняних засобів лікувальної косметики»
2. Регламент N 1223/2009 Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу “О косметической продукции (новая редакция)” [рус., англ.]. – Електрон. дан. (1 файл). – Брюссель, 2009. – 383 с. – Режим доступу: <http://shp.aksomed.kiev.ua/images/normDoc/reglament%201223-2009.pdf>. – Назва з екрана.